

Etiketter

Etiketter används oftast i Etikettskrivare, men finns också för laserskrivare. Utbudet av etiketter till laserskrivare är mycket begränsat, framför allt vad gäller material. Etiketter på ark har också förmågan att fastna i små laserskrivare. Vill man absolut använda laserskrivare så skall man sträva efter en så rak bana som möjligt genom skrivaren.

Till etikettskrivare finns det ett mycket stort utbud av etikettmaterial (och transferfolie) som kan hantera allt från billiga adressetiketter till kryostabila etiketter och etiketter som tål Xylén.

I sjukvården är största användningen av etiketter för att märka provkärn med vätskor från, eller delar av, patienter.

Kraven är därför stora på etiketten som informationsbärare.

Även i t.ex. lager och mat-hantering används etiketter.

Vad man INTE kan ställa krav på:

- Det finns inga ISO-normer som gäller etiketter!
De gäller endast för papper.
- Etiketter har inte toner!
Endera har etiketten en kemiskt ytskikt som blir svart vid 70 grader (DirektThermo), eller så har de transferfolie (färgband) (ThermalTransfer)
Det finns hundratals, om inte tusentals typer, från många olika tillverkare.
Dessutom måste transferfolien passa till etikettmaterialet och till de krav som ställs på etiketten.
Det kan finnas anledning att transferfolie och/eller etikett skall komma från samma tillverkare som skrivaren, men det är inget absolut måste.
Tack vare denna mångfald går det att anpassa utskriften till många olika tillämpningar.

Vilka krav kan man ställa?

- Temperatur, max plus och minus.
Etiketten skall sitta kvar på kärlet och tilltrycket skall inte bli påverkat av angiven temperatur.
OBS! Ange vilket material etiketten skall sitta på om ni har specifika krav.
- Etiketten skall ha en matt yta för bästa läsbarhet av streckkoden.
- Uthållighet, hur länge skall kärlet/dokumentet förvaras?
- Nötning, skall etiketten hanteras i robot där tilltrycket riskerar att nötas.
- Upptining i vattenbad.
- Tåla olika typer av vätskor och hantering.
Sprit, Xylén, infärgning eller liknande.
Om man spritar händerna och sedan tar i en etikett, vad händer då?
- Ställ lagom krav.
För hårda krav ger onödigt dyra etiketter.
För låga krav ger en etikett som inte fungerar i verksamheten.
- Om etiketten är verksamhetskritisk (till journalsystemet), ställ krav på leveranssäkerhet.
Flera tillverknings/lager-platser, alternativa material, buffertlager.
- Gör det enkelt för användaren.
Gör avdelningsförpackningar som innehåller allt till användarens arbetsplats.
Etikettrullar, Folierullar, Rengöringskort i lämpligt antal i en förpackning.
- Miljö, etikettmaterial samt adhesiv skall vara miljövänligt.
(De flesta kvittorullar är idag helt fenolfria.)
Även DT finns nu utan fenoler.
TT etiketter har inte fenoler.

Etiketter som skall frysas och vara flyttbara.

När man vill ställa kravet att etiketten skall klara att sitta på kärlet vid -40° eller tom -80° och dessutom vill att etiketten skall kunna flyttas efter upptining, så är man riktigt illa ute.

Om man dessutom inte anger vilket material som etiketten skall sitta på, så har man ställt ett krav som är omöjligt före leverantörerna att svara på.

En etikett fäster helt olika på olika underlag som PP, PE, och glas.

En etikett som är flyttbar på PP kan vara "helt omöjlig" att lossa på PE (och glas).

Det är därför mycket viktigt att ställa kravet så att leverantören vet vilket underlag etiketten skall sitta på.

Vi förordar att man väljer en etikett och rör som sitter bra vid infrysning.

Det är inte kul att ta ut racket med rör från frysen och etiketterna ligger på golvet.

Har man behov av att ta med sig streckkoden till nästa kärl så har vi utrustning för kopiering av streckkoden som gör att man får med sig märkningen på ett säkert sätt.

OBS! Det är viktigt att brukaren testat funktionen på en ny etikett innan den tas i bruk.

Transferfolie och TT etiketter

Det är mycket viktigt att transferfolie och etikett passar ihop.

Som beställare gör man det enklast för sig själv om det är samma leverantör på etikett och folie.

Beställ då en funktion från leverantören, som t.ex. "etikett till blodbank -80° " eller "etikett till sterilen $+140^{\circ}$ skall sitta på sterilpåse", komplett med etikett och transferfolie.

På så sätt får ni en part som får ansvaret.

Testa etikettmaterial och tryck innan ni beställer.

DirektThermo (DT) etiketter

DT etiketter får sitt tryck genom att det är ett kemiskt ytskikt som blir svart vid 70° .

Denna kemi är instabil och det är där det brukar finnas fenoler (kvittorullar).

Nu finns det DT kemi utan fenoler.

DT etikett är inte beständig, den bleknar och missfärgas med tiden.

Men däremot finns det nu DT etiketter som tål (hand)sprit ganska bra.